

X. ניגוד עניינים

תיקון פברואר 2008
א. הוראות כלליות

1. הוראות תקנה זו יחולו על: (i) חברי ההנהלה (ii) חברי חבר הנאמנים, לרבות חברים עמיתים (iii) חברי ועדות או תתי ועדות של חבר הנאמנים; (iv) עובדים בכירים.
תיקון יולי 2022
2. לצורך תקנה זו, למונחים הבאים תהיה המשמעות כקבוע להלן:
(א) "חבר" – כל אחד מהחברים או מהעובדים הבכירים המוזכרים בסעיף 1.
(ב) "חבר בעל עניין" – חבר שיש לו, או צפוי להיות לו קשר חומרי לסוכנות היהודית.
(ג) "בן משפחה" – ילד, בן זוג, הורה, הורי הורה, אח או אחות, של חבר - לרבות צאצאיהם ובני זוגם של כל אחד מאלה.
(ד) "קשר חומרי לסוכנות היהודית" – אינטרס כלכלי, של חבר או של בן משפחה, בעסקה או הסדר עם הסוכנות היהודית, לרבות בשלב המשא והמתן, וכן אינטרס בגוף עמו נושאת ונותנת הסוכנות היהודית לקראת הסכם או הסדר. האמור לעיל כולל הקצאת תקציבים או הטבות אחרות לגוף שבו החבר הוא נושא משרה.
(ה) "קשר חומרי לסוכנות היהודית" – אינה בגדר קשר חומרי.
(ו) "עניין בגוף" – מצב בו חבר או בן משפחה שלו מחזיקים ב-5% או יותר בהון הגוף, או ממלאים תפקיד של חבר או נושא משרה אחראי בגוף, או הם בעלי הכוח למנות חבר או נושא משרה אחראי בגוף.
(ז) "ניגוד עניינים" – כאשר לחבר יש, או שהוא פועל ליצור מצב בו יהיה לו, קשר חומרי לסוכנות היהודית, ממנו סביר לצפות שלחבר, לבן משפחה שלו או לגוף שהוא בעל עניין בו, תצמח תועלת כלכלית או טובת הנאה אחרת.
(ח) "עובדים בכירים" – עובד של הסוכנות היהודית שהינו חבר סגל בכיר כפי שמוגדר בפרק 2אV לעיל וכל מינוי בכיר של עובד הכפוף ישירות ליו"ר ההנהלה, סגן יו"ר ההנהלה, מנכ"ל הסוכנות היהודית, ואנשי סגל בכירים.

תיקון פברואר 2011

ב. עקרונות יסוד בנוגע לניגוד עניינים

1. חבר ימלא את תפקידו באמון, וימנע מניגוד עניינים. חבר ינהג במילוי תפקידו ללא משוא פנים ובלא שיהיה לו עניין אישי בהחלטותיו או בפעולותיו, אף למראית עין. חברות התנדבותיות בגוף ציבורי אחר, כשלעצמה, לא תהווה ניגוד עניינים. כמו כן לא יחשב חבר במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד שהביא בחשבון אינטרסים של גוף ציבורי שהוא מייצג: גוף מכוון של הסוכנות היהודית (ההסתדרות הציונית העולמית, ה-UIA או קרן היסוד) או ארגון בינלאומי, שבשל תפקידו בו נבחר לכהן כחבר מטעם גוף מכוון של הסוכנות היהודית.
2. חל איסור על חבר לקבל טובות הנאה. חבר לא יקבל, בין במישרין ובין בעקיפין, לעצמו או לבן משפחתו או לגוף בו יש לו עניין, טובת הנאה בקשר למילוי תפקידו. האמור אינו חל על קבלת תגמול או החזר הוצאות לו הוא זכאי מכוח התפקיד.
3. חל איסור על חבר לעשות שימוש במידע פנימי. חבר לא יעשה עסקה, בין במישרין ובין בעקיפין, תוך שימוש בידיעה מוקדמת, בידיעה סודית או בכל ידיעה אחרת שהגיעה לידיעתו עקב מילוי תפקידו, למעט כאשר המידע הינו נחלת הכלל.
4. חל איסור על חבר לרכוש או לקבל נכסים של הסוכנות, בין במישרין ובין בעקיפין, מלבד רכישה או קבלה של נכסים הנמכרים או מוענקים לציבור על פי עקרונות כלליים ומוגדרים מראש ואשר לציבור אפשרות שווה לרכוש או לקבל אותם.
5. חל איסור על חבר לעשות שימוש ברכוש של הסוכנות היהודית, בין במישרין ובין בעקיפין, שלא בקשר למילוי תפקידו.
6. חל איסור על חבר לייצג כלפי הסוכנות. חבר לא ייצג כלפי הסוכנות, בן משפחה או גוף, כאשר יש לו עניין בגוף, או כאשר הוא עובד באותו גוף או מקיים קשרים עסקיים בהיקף כספי משמעותי עם אותו גוף או בן משפחה, ולא יפעל בשמם בנוגע ליצירת קשר חומרי עם הסוכנות.

7. חל איסור על חבר להתקשר עם הסוכנות. חבר לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הסוכנות, בין במישרין ובין בעקיפין.

8. לעניין הכללים הקבועים בסעיפים 6 ו-7 לעיל, תינתן סמכות ליו"ר חבר הנאמנים, ליו"ר ההנהלה, ליו"ר הוועדה לאתיקה, סטנדרטים וממשל וסגנו, או לאדם שימונה על ידם, לאשר בכתב חריגה מכללים אלו ולקבוע את התנאים לחריגה, על פי עוצמת ניגוד העניינים.
תיקון יולי 2022

ג. ההליכים

1. חבר חייב לדווח על כל מקרה של ניגוד עניינים בו הוא נמצא, וכן על כל מקרה פוטנציאלי לניגוד עניינים, לו הוא מודע, ולגלות הן את קיומו והן את אופיו או לדווח על העדר ניגוד עניינים (להלן: "הצהרת ניגוד עניינים"). הצהרות ניגוד עניינים יוגשו למזכיר הכללי כמפורט להלן:
- כל חבר יגיש, בתוך 90 יום מתאריך מינויו, או מתאריך תחילת העסקתו, לפי העניין, הצהרת ניגוד עניינים ראשונית.
- כל חבר יגיש הצהרת ניגוד עניינים שנתית עם קבלתה מהמזכיר הכללי.
- כל חבר יגיש הצהרת ניגוד עניינים מעודכנת במקרה שמתעורר חשש לניגוד עניינים קיים או פוטנציאלי.
תיקון יולי 2022

נוסח הצהרת ניגוד עניינים מצורף בזאת כנספח א.

2. אחרי גילוי של הקשר החומרי, כמתואר לעיל, וכל העובדות המהותיות, ואחרי שיחה, ככל שתהיה, עם החבר בעל העניין, יחליטו יו"ר חבר הנאמנים, יו"ר ההנהלה, יו"ר הוועדה לאתיקה, סטנדרטים וממשל וסגנו תוך היוועצות עם היועץ המשפטי של הסוכנות היהודית, אם קיים ניגוד עניינים. אם הם החליטו שקיים ניגוד עניינים, ולו למראית עין, יחליטו בכתב על הפעולות שיש לנקוט בהקשר זה, בהתאם לסעיף 4 להלן. החלטתם תהיה מחייבת.
תיקון יוני 2009; יולי 2022

3. כאשר חשיפת הקשר החומרי לסוכנות מתעוררת במהלך פגישה של פורום כלשהו של הסוכנות היהודית, והפניית העניין ליו"ר חבר הנאמנים, יו"ר ההנהלה, יו"ר הוועדה לאתיקה, סטנדרטים וממשל וסגנו תעכב בצורה לא סבירה את הדיונים בפורום, יחליט יו"ר הפורום בנוגע לקיומו של ניגוד עניינים ועל הפעולות שיש לנקוט בהקשר זה, בהתאם לסעיף 4 להלן. במקרה כזה יוכל החבר הנפגע לערער ליו"ר חבר הנאמנים, יו"ר ההנהלה, יו"ר הוועדה לאתיקה, סטנדרטים וממשל וסגנו שבסמכותם לאשר או לשנות את החלטה של יו"ר הפורום, או כל חלק ממנה, וכן להחליט האם תוצאות החלטה בערעור מצדיקות כינוס מחדש של הפורום לצורך שקילה מחדש של הנושא, שהשתתפות החבר בעל העניין בו הוגבלה.
תיקון יולי 2022

4. הפעולות אותן ניתן לנקוט, כפי שיוחלט על ידי יו"ר חבר הנאמנים, יו"ר ההנהלה יו"ר הוועדה לאתיקה, סטנדרטים וממשל וסגנו, או יו"ר הפורום הרלוונטי כמפורט בסעיף 3 לעיל, לפי העניין, יכולות לכלול, גם אך לא רק, את האפשרויות הבאות:
תיקון יולי 2022

(א). החלטה שגילוי המידע על ידי החבר בעל העניין, מספיקה כשלעצמה, ובתנאי שמשותפי הפורום שבו נדונים העסקה או ההסדר יקבלו הודעה על הגילוי האמור.

(ב). איסור על החבר בעל העניין מלהצביע בפורום שבו נדונים העסקה או ההסדר.

(ג). בנוסף לסעיף קטן (ב) – איסור על החבר בעל העניין מלהשתתף בדיונים של הפורום הנ"ל.

(ד). בנוסף לסעיף קטן (ג) – איסור על החבר בעל העניין להיות נוכח בדיונים של הפורום על העסקה או ההסדר.

5. כאשר קיימת סתירה או אי התאמה קבועות בין חברותו של החבר בעל העניין בפורום של הסוכנות היהודית לבין הקשר החומרי שלו לסוכנות היהודית, יו"ר חבר הנאמנים, יו"ר ההנהלה ויו"ר הוועדה לאתיקה, סטנדרטים וממשל וסגנו יוכלו לפסול את החבר בעל העניין מחברות באותו פורום, כאשר ניגוד העניינים לא יכול להימנע או להיות מנוטרל באמצעים אחרים. לעניין סעיף זה די בסתירה או אי התאמה בכל הקשור בנושאים מרכזיים שבתחום פעילות הפורום, גם אם אינן קבועות.
תיקון יולי 2022

6. אם לדעת יו"ר חבר הנאמנים, ליו"ר ההנהלה יו"ר הוועדה לאתיקה, סטנדרטים וממשל וסגנו קיימת סיבה סבירה להאמין שחבר פעל בניגוד עניינים או לא גילה מידע על ניגודי עניינים קיימים או פוטנציאליים הידועים לו, הם יודיעו לחבר מהו הבסיס לאמונתם זו, ויתנו לו הזדמנות להסביר את הפעולה הנטענת או את מחדלו מלמלא את חובת הגילוי. אם, לאחר שמיעת הסברו של החבר, וביצוע בחינה נוספת, ככל שנדרש בנסיבות העניין, יקבעו יו"ר חבר הנאמנים, יו"ר ההנהלה יו"ר הוועדה לאתיקה, סטנדרטים וממשל וסגנו שהחבר אכן פעל בניגוד עניינים או הפר את חובת הגילוי של ניגוד עניינים קיים או פוטנציאלי, הם יהיו רשאים להחליט לשלול את המשך חברותו של החבר בוועדה מוועדות חבר הנאמנים או בכולן, או מהמשך חברותו בפורומים אחרים של הסוכנות, ובמקרה של ניגוד עניינים מהותי או מקרים חמורים של מחדל מלמלא את חובת הגילוי, הם יהיו רשאים להמליץ לחבר הנאמנים להפעיל את סמכותו להפסיק את כהונתו של חבר בחבר הנאמנים בשל קיום סיבה מוצדקת, בהתאם לסעיף II ד.13. להסכם על כינונה מחדש של הסוכנות היהודית לארץ ישראל.

7. תיקון יולי 2022

ד. סנקציות על אי-ציות

1 על אף האמור בסעיף 6 דלעיל, אם חבר לא מציית להוראות פרק זה, לרבות, אך לא רק, לעניין אי הגשה של הצהרת ניגוד עניינים במועדים הנקובים בסעיף 1 גלעיל, החבר יסתכן בהדחה מחבר הנאמנים או מההנהלה, בכפוף לכל דין רלבנטי.

תיקון יולי 2022

ה. דיווח

1 המזכיר הכללי יהיה אחראי לאיסוף ובדיקת הצהרות הגילוי הראשוניות, השנתיות והמעודכנות כאמור בסעיף 1 גלעיל. המזכיר הכללי יגיש לפחות פעם בשנה ל: (i) יו"ר חבר הנאמנים; (ii) יו"ר ההנהלה; (iii) יו"ר הוועדה לאתיקה, סטנדרטים וממשל וסגנו (iv) יו"ר הוועדה לתקציב וכספים; (v) סגן יו"ר ההנהלה; (vi) מנכ"ל הסוכנות היהודית; ו(vii) המבקר, דו"ח בכתב המפרט את גילויי ניגודי העניינים בהצהרות, וכן ניגודי עניינים שלא הוצהרו אולם נתגלו לאחר מכן, ואת הפעולות שננקטו, אם בכלל, בתגובה להם.

תיקון יוני 2009; יולי 2022